FORUM ZA BEZBEDNOST I DEMOKRATIJU VIDICI I PUTOKAZI

Stacie A. Goddard i Abraham L. Newman

OSNOVNA NAČELA NEO-ROJALIZMA

Beograd, februara 2026.

POREDAK U NASTAJANJU 1

SADRŽAJ

Predgovor 2
Sažetak 5
Povratak rojalizmu: Pregled 6
Od država do klika 8
Od apsolutnih dobitaka do sveprisutne hijerarhije:
Svrha novonastajućeg poretka 10
Zamena pravila rentama: sredstvo održavanja poretka 11
Od pravila do izuzetaka: Legitimacija patrimonijalnog poretka: 13
Neorojalizam i njegovi kritičari 14
Fusnote 17
Reference 19

Predgovor uz ovaj broj

Politički esej koji objavljujemo u ovom broju, a koji se bavi principima kojima se u svojoj politici rukovodi predsednik SAD Donald Trump i karakteristikama njegove vlasti, Stacie Goddard i Abraham Newman, američki profesori, objavili su krajem novembra 2025. godine. Već do januara 2026. naišli su na primetnu pažnju vodećih medija na Zapadu, uz impozantan broj pregleda i citiranja u stručnim krugovima. .

Goddard i Newman pišu o Trumpovoj upotrebi vlasti nalik onima koje su i pre njega primenjivane ili se primenjuju u mnogim državama:
Tamo gde je moć ekstremno koncentrisana oko jedne partije ili ličnosti;
u državama u kojima su insitucije slabe, ili su samo paravan za dominaciju (jedne partije ili pak personalnu vladavinu jednog čoveka);
tamo gde se sistem vlasti gradi oko klika partijskih i poslovnih moćnika;
u državama gde se političke i ekonomske odluke donose u uskom krugu lojalista - dok se oni koji im se suprotstavljaju isključuju, stigmatizuju ili uklanjaju, čak i fizički;
tamo gde vlast pribegava širenju straha, cenzuri, hipertrofiranoj propagandi i totalnoj kontroli društva (u rasponu od upotrebe nasilja i masovne represije nad stanovništvom do strogog digitalnog nadzora i kontrole);
u državama gde izbori postoje ali su namešteni ili gde postoji za opozicija za koju nije predviđeno da bilo kad zaista može da pobedi itd.

Ovaj tekst pruža uvid u svojevrsni ‘‘eklektički autoritarizam‘‘ Donalda Trumpa, njegov ‘‘gemišt‘‘ u kome je iz različitih autoritarnih fundusa kreirao svoj sistem vladanja.
Trumpov sistem, tako, nije ni čisto fašistički (mada su moguće paralele) ni klasično totalitaristički (kakvi su naprimer bili staljinističko-dogmatski).
Ako ga poredimo kroz tradiconalne rakurse (konzervatizma ili liberalizma) ili pak ako Trumpa poredimo sa njegovim autoritarnim savremenicima - Putinom, Xi-em i Orbanom (koji se poimence pominju u ovom eseju) ili sa manifestacijama uzlaznog Vučićevog konsolidujućeg hibridnog autoritarizma u Srbiji) – Trumpov sistem je manje institucionalizovan. Naime, institucije u SAD, sudovi i Kongres, još uvek pružaju otpor i Trump njima u potpunosti ne upravlja) dok je sve više opterećen njegovom iracionalnošću i haotičnim, iznenadnim pa i zasmejavajućim ad hoc, odlukama.

Trumpova eklektična kombinacija upotrebe lične vlasti, nacionalizma, populizma, anti-elitizma i nacionalizma, huškanje građana protiv bivše demokratske vlasti, podsticanje podela,konfrontacija i nasilništva u društvu, zajedno sa evidentnim Trumpovim preferencijama prema arapskim ili evropskim kraljvestvima koje sežu do srednjeg veka i posebno i uvodjenje ličnog i interesa porodičnog biznisa u spoljnu politiku, uz samoidentifikaciju njega sa SAD, u duhu poznate fraze Luja XIV L'état c'est moi" (''država to sam ja'') naveli su Goddard i Newman da s dobrim razlozima uvedu u upotrebu i termin ''neo-rojalizam''.

Poredak sličniih neo-rojalizama drugde nije retkost. Ali, tek ukoliko bi se instaliranje Trumpovog neorojalizma nastavilo i razvijalo, uz postojeći uticaj i svetsku moć SAD, to bi svakako vodilo sasvim drugačijoj geopolitičkoj situcaiji u celom svetu. Uporks sabornosti inih protagonista neorojalističkih i autoritarnih poredaka u drugim, velikim ili mnogo manjim državama, tek s pridruženim SAD s Trumpom na čelu, moglo bi se ozbiljno govoriti o nekakvom globalnom neorojalističkom projektu. I posledicama ''ujedinjenja suverena svih zemalja'' - da parafraziram parolu koju su na početku prošlog veka jedni drugima upućivali proleteri.

Milan Jovanović,
predsednik FBD

Sažetak

Sa opadanjem Liberalnog međunarodnog poretka (LIO), naučnici su se fokusirali na mogući povratak vestfalskom sistemu velikih sila, sa oslabljenim institucionalizovanim globalnim upravljanjem i porastom država koje maksimiziraju svoju relativnu moć.[1] Ali *posmatranje novonastajućeg poretka kroz vestfalsku prizmu stvara zagonetke, posebno ako se fokusiramo na ponašanje Trampove administracije. Umesto konkurencije, vidimo dosluh, gde Sjedinjene Države traže dogovore sa Rusijom i Kinom za koje se nekada smatralo da su u suprotnosti sa interesima SAD. Dok vestfalski poretci počivaju na priznavanju spoljnog suvereniteta, Sjedinjene Države su više puta dovodile u pitanje autoritet čak i svojih najbližih saveznika da upravljaju sopstvenim teritorijama. Umesto mobilizacije resursa za maksimiziranje državne moći, američki trgovinski pregovori su korišćeni za izvlačenje resursa za predsednika i one koji su mu najbliži. I dok vestfalski poredak počiva na pravnoj legitimaciji, predsednik insistira da „onaj ko spasava svoju zemlju ne krši nijedan zakon“.*[2]

Za neke, ovaj novonastajući poredak je Vestfalija sa karakteristikama MAGA, što odražava Trampovu transakcionu i „populističko-nacionalističku“ spoljnu politiku.[3] *Mi, nasuprot tome, smatramo da je čitanje novonastajućeg poretka kao vestfalskog ravno stavljanju intelektualnih zavesa, ostavljajući nas nesposobnim da zamislimo raspon mogućih ishoda. Šta ako, na primer, novonastajući poredak podseća na drugačiji istorijski trenutak, sličniji šesnaestom nego osamnaestom veku? Vestfalski sistem se usredsređuje na moderne države, sa principima teritorijalnog suvereniteta i neintervencije koji*

uređuju njihove odnose.[4] *LIO je nadogradio Vestfalski sporazum, dodajući institucije zasnovane na pravilima, osmišljene da regulišu međusobno zavisne odnose razmene i stvore zajednički mir i prosperitet.*[5]

Moguć poredak u nastajanju, koji nazivamo neorojalizamom , predstavljao bi značajan raskid sa oba. On se usredsređuje na vladajuće klike, mreže političkih, kapitalističkih i vojnih elita posvećenih pojedinačnim vladarima, koje nastoje da stvore trajne materijalne i statusne hijerarhije zasnovane na izvlačenju finansijskih i kulturnih dobiti.

Neorojalistički poretci ne počinju niti se završavaju sa Trampom. „Idealan tipičan" poredak koji opisujemo može se naći kroz vreme i prostor i dugo je konkurisao i koegzistirao sa državnim sistemima. Tokom poslednje decenije, brojni lideri – uključujući turskog Redžepa Erdogana, indijskog Narendru Modija, mađarskog Viktora Orbana, saudijskog Mohameda bin Salmana, kineskog Si Đinpinga i ruskog Vladimira Putina – prihvatili su elemente neorojalističkog poretka. Ali Trampova pozicija na vrhu neuporedivih resursa moći, uključujući globalni finansijski sistem zasnovan na dolaru i vojnu moć SAD, omogućava mu da deluje kao „svetski poretnik", sa „određenom vizijom celog sveta ... koji želi da ga uredi na određeni način i, čineći to, stvara, modifikuje i reprodukuje političke, ekonomske i društvene institucije u svetu".[6]

Izlažemo ključne principe neorojalističkog poretka, kako se on razlikuje od vestfalskog i liberalnog poredaka i pokazujemo kako to baca svetlo na ponašanje Trampove administracije u međunarodnim poslovima. Konačni trijumf neorojalizma je u velikoj meri uslovljen, ali tvrdimo da je Tramp sposoban da mobiliše istomišljenike suverene vladare i druge pristalice svog preferiranog sistema, i da marginalizuje one koji bi mogli da se opiru.[7] *Naš cilj nije predviđanje; neorojalistički poredak je jedan od mnogih kandidata da zameni LIO. Ali za kreatore politike i naučnike, neorojalistički pristup razjašnjava nedavne događaje u spoljnoj politici SAD koji bi inače mogli delovati idiosinkratično ili nelogično. Teoretski, trebalo bi da ozbiljno shvatimo alternativne međunarodne poretke i uspostavimo istraživačku agendu izvan Vestfalskog sporazuma.*

Povratak rojalizmu: Pregled

Mnogi naučnici upozoravaju na povratak „patrimonijalnoj“ državi, sa racionalno-pravnim birokratijama zamenjenim personalizovanom vladavinom i „vanpravnim“ suverenitetom.[8] Mi sugerišemo da nisu u pitanju samo domaće strukture suvereniteta, već i međunarodne. Koristimo termin „neo“-rojalizam da opišemo ovaj poredak jer, iako podseća na evropske dinastičke sisteme pre šesnaestog veka, ovo nije nužno povratak kraljeva i božanskog prava. Umesto toga, to je međunarodni sistem strukturiran od strane male grupe hiper-elita koje koriste moderne ekonomske i vojne međuzavisnosti da bi izvukle materijalne i statusne resurse za sebe.

Nadovezujući se na obimnu literaturu o formiranju evropskih država, imperijalnoj i dinastičkoj politici i istorijskim međunarodnim poretcima,[9] tvrdimo da se neorojalistički poredak razlikuje od vestfalskog i liberalnog poredaka u najmanje četiri ključne oblasti: njegovi primarni akteri; njegova svrha; sredstva za održavanje poretka; i njegova legitimacija (videti sliku 1).[10]

	Glavni akteri	**Svrha poretka**	**Način održavanja poretka**	**Izvor legitimiteta**
Vestfalski	Država	Državni suverenitet	Mobilizacija sile	Bezbednost
Liberalni (LIO)	Država i institucije	Bogatstvo i sloboda	Nezavisne Institucije	Pravila
Neorojalistički	Klike	Imovinske i statusne hijerarhije	Ubiranje renti i darova	Izuzetnost

SLIKA 1.Liberalni, vestfalski i neorojalistički poredci

Od država do klika

Većina stručnjaka za međunarodne odnose (MO) tretira „države“ kao primarne aktere u međunarodnoj politici. Idealno-tipična vestfalska država je ona u kojoj je suverenitet centralizovan i teritorijalno ograničen, sa političkom organizacijom koja ima isključivu vlast unutar svojih granica. Međunarodni poretci pružaju pravila koja strukturiraju interakcije preko državnih granica. Dok teoretičari MO često tretiraju države kao generalizovane kroz vreme i prostor, takve političke zajednice nisu samojedinstvene, već i izuzeci u ljudskoj organizaciji. Istorijski poretci, uključujući „džingisidski“ poredak Džingis-kana, kineski tributarni sistem i dinastički evropski sistem, između ostalih, nisu bili usredsređeni na države već na uži skup igrača i njihovih ambicija, često vladajući kroz ličnu lojalnost i srodničke veze.[11]

Ove aktere nazivamo rojalističkim klikama : malim, ograničenim, ekskluzivnim mrežama, definisanim kroz njihovu vezu sa apsolutnim suverenom.[12] Rojalističke klike uključuju kanatske „velike kuće“, monarhijske porodice i njihove dvorove („Tjudori“ ili „Habzburzi“) i političke konglomeracije, poput Mediči jevih u Firenci, da navedemo neke istaknute primere. Koristimo opšti termin „klike“ umesto „kuće“, „porodice“ ili „dinastije“, jer se takvi termini razlikuju po svojoj suštini, ali dele ključne strukturne elemente.[13] Prvo, rojalističke klike se usredsređuju na apsolutnog suverena, pojedinca koji polaže pravo na neograničenu vlast da vlada političkom zajednicom. Izvor te vlasti razlikovao se među rojalističkim klikama. U nekima, kao što su prvobitni Kanat i rimske klike, vrhovna vlast je proistekla iz uspešnog osvajanja. U drugima je proizilazila iz porekla. Bez obzira na izvor, suverenitet je koncentrisan u jednoj i jedinstvenoj osobi.

Drugo, iako je suvereni zahtev pojedinca apsolutan, suverena praksa se oslanja na niz društvenih veza koje povezuju monarha sa drugim akterima i obezbeđuju moć i bogatstvo. To mogu biti srodničke mreže koje definišu sukcesiju. Društvene veze sa nižim plemstvom obezbeđivale su ne samo poklonjenje, već i vojnu moć. Monarsi su održavali veze sa bankarskim kućama – Habzburgovci sa kućom Fuger, Moguli sa porodicom Džaveri – kako bi finansirali svoje ambicije.

To su suvereni akteri, ali ne i vestfalske države. Kako Zarakol detaljno opisuje, vestfalska država se oslanja na „horizontalnu“ centralizaciju moći, sa političkom organizacijom koja polaže pravo na vrhovnu vlast nad celom definisanom teritorijom. Nasuprot tome, klike su „vertikalno“ centralizovane oko gustih društvenih veza koje

stvaraju ličnu lojalnost i povezanost. Pojedinci koji nisu članovi klike (na primer, obični građani) ostaju relativno izolovani od rojalističkih aktera. Ove mreže se mogu prostirati preko teritorijalnih granica i ispreplitati se unutar njih. Suverenitet stoga može biti fragmentiran unutar teritorije, a fizički udaljeni suveren može imati vlast nad lokalnom vlašću. Poznato je da je papina bula pape Aleksandra iz 1493. godine potpuno uništila svaku ideju o unutrašnjem suverenitetu unutar Amerike i dodelila španskoj dinastiji vlast nad njenim kolonijama.

Do sredine devetnaestog veka, vestfalske države su zamenile rojalističke klike kao dominantni akter u međunarodnoj politici, ali su interakcije zasnovane na klikama nastavile da postoje uporedo sa državnim interakcijama, posebno među dinastičkim vladarima, elitnim paktovima i transnacionalnim oligarsima.[14] Tokom poslednje decenije, svedoci smo ponovnog pojavljivanja lidera koji usvajaju model neorojalističkih klika, gde pojedinci zahtevaju personalistički suverenitet i vladaju kroz ekskluzivnu, čvrsto povezanu mrežu pojedinaca. Italijan Silvio Berluskoni prkosio je strankama i zavisio od ekskluzivne medijske i finansijske klike kako bi učvrstio svoj režim. Orban, Modi, Si i Putin imaju centralizovan suverenitet unutar svojih ličnih klika, a naučnici čak tvrde da se ovi lideri oslanjaju na rojalističke prakse koje nikada nisu nestale iz njihovih političkih sistema.

Ali Berluskoni, Modi, pa čak ni Putin nisu bili u poziciji da svoj domaći stil vladavine pretvore u svetski poredak. Nasuprot tome, Trampova vizija apsolutnog suvereniteta, njegovo oslanjanje na kliku sastavljenu od članova porodice (prvenstveno njegove dece), žestokih lojalista (Stiven Miler, Kristi Noem) i elitnih hiperkapitalista (često tehnoloških elita poput Pitera Tila i Marka Andresena) vodi ne samo spoljnu politiku SAD, već i njegovo uređenje međunarodnih odnosa. U skladu sa neorojalizmom, Tramp određene lidere vidi kao nosioce nečega sličnog monarhijskom suverenitetu i dao je prioritet odnosima sa drugim dominantnim klikama. Nije slučajno što njegova prva međunarodna poseta nije bila evropskim saveznicima, kako je tradicija, već dinastičkim vladarima na Bliskom istoku, koji su ga tretirali „kao kraljevsku porodicu“.[15] služi da ulepša svoj apsolutni legitimitet.[16] I gde god Tramp ide, tu je i njegova klika, posebno njegovi sinovi, koji su iskoristili ove međuklikičke pregovore da prošire investicije Trampove organizacije u nekretnine u inostranstvu.

Trampove rojalističke sklonosti prema Putinu su posebno primetne. On pregovore o Ukrajini vidi kao dogovore između ravnopravnih, rivalskih kuća, a meditirajući francuskom predsedniku Emanuelu Makronu kaže: „Mislim da želi da napravi dogovor za mene.“[17] Kao odgovor na to, evropski lideri se sve više ponašaju kao neorojalistički akteri. Oni se oslanjaju na personalističke molbe, poput njihovog hitnog sastanka u Vašingtonu u avgustu 2025. godine, kako bi uticali na spoljnu politiku SAD prema Ukrajini. S obzirom na svoju poziciju, Tramp je iskoristio svoj položaj da preoblikuje odnose i sa prijateljima i sa rivalima u neorojalističke veze;

promenu koju je olakšao prelazak sa vebarijanskih država na patrimonijalnu vladavinu na domaćem nivou.

Od apsolutnih dobitaka do sveprisutne hijerarhije: Svrha novonastajućeg poretka

Naredbe imaju svrhu. Vestfalija je počivala na pravnom priznanju da suverene države zadržavaju isključivu kontrolu unutar svojih granica. Prema Zakonu o islamskom pravu, nemešanje je ostalo, ali su dodati liberalni ciljevi olakšavanja mira i prosperiteta.[18] U oba poretka, države postoje kao pravno jednaki entiteti, bez obzira na njihove stvarne razlike u moći.[19]

U neorojalističkim porecima, hijerarhija je poenta. Svrha neorojalističkih poredaka je da razviju pravila koja omogućavaju maloj kliki da održi dominaciju i u materijalnim i u simboličkim dobrima. Stoga, oni odbacuju pojmove suverene jednakosti i nemešanja, i umesto toga se zasnivaju na ideji da je rojalistička klika dominantna i da će samo rivalske „velike klike“ priznati kao ravnopravne; sve ostale su nejednake i ne zaslužuju priznanje. Evropski dinastički poredak, na primer, sadržao je jasna pravila koja su određivala koji će pojedinci dominirati hijerarhijom. Uključivao je prakse poput strateških brakova koji su stvarali mogućnosti za ulazak u kliku i druge, poput progonstva, koje su isključivale aktere iz elitnih mreža. Iako su ova pravila često bila osporavana – kao u konkurentskim zahtevima za nasleđe – ona su obezbeđivala kontinuitet hijerarhije.[20]

Kao i dinasti koje oponaša, Tramp je jasno stavio do znanja da akteri van njegove rojalističke klike imaju malo autoriteta u međunarodnim odnosima. Njegovo ismevanje kanadskog premijera kao „guvernera“ ili tvrdnja da ima kontrolu nad Grenlandom imaju za cilj da kanadsku i dansku vladu postave u pokorni položaj. Takođe šalje signal drugim svetskim liderima da njihov relativni položaj u međunarodnom sistemu nije zasnovan na pravnom statusu, već na njihovom odnosu sa Trampom i njegovom vladajućom klikom. Nijedno od ovih ponašanja nije u skladu sa vestfalskim sistemom. Sjedinjene Države već imaju vojnu bazu na Grenlandu, kao i višestruke ponude Danske da proširi svoje prisustvo. Kanada je bila čvrst saveznik NATO-a, zavisna od Sjedinjenih Država i za svoju ekonomsku i za vojnu dobrobit. Ugrožavanje njihovog pravnog suvereniteta potkopava spoljno uravnoteženje neophodno u tradicionalnoj igri politike velikih sila. Međutim, ima prednost obezbeđivanja hijerarhije za one unutra.

Trampove akcije ne samo da potkopavaju potencijalne uravnotežene koalicije, već ugrožavaju same norme suvereniteta koje su temelj vestfalskog poretka.[21] Ovo može delovati preuveličano, ali reakcije onih koji su primorani na pokorni položaj govore mnogo. Danska smatra Trampovu nedavnu obustavu rada danske vetroelektrane, zajedno sa glasinama o operacijama uticaja koje obavljaju predsednikovi saradnici, pokušajem da potkopa svoje pretenzije na Grenland.[22] Signalizujući važnost međukliknog statusa, kanadski premijer je preduzeo redak potez da pozove kralja Čarlsa da održi „govor sa trona u Kanadi“, nešto što je kraljica Elizabeta učinila samo dva puta tokom svoje vladavine. U govoru, kralj Čarls je ponovo potvrdio suverenitet Kanade, u kojoj on služi kao kanadski šef države.[23] Za ove aktere, pritisak na vestfalski sistem je sasvim realan.

Zamena pravila rentama: sredstvo održavanja poretka

Svi poretci počivaju na moći. Vestfalske države se oslanjaju na mobilizaciju, koristeći ogromne vojne, fiskalne i društvene birokratije za proizvodnju moći.[24] Zakon o institucijama u vezi sa institucijama (LIO) je dodao institucije koje bi mogle da regulišu interakcije država, usmeravajući ih dalje od neproduktivne konkurencije ka većoj bezbednosti i prosperitetu.

Neorojalizam održava prekograničnu saradnju LIO-a, jer im omogućava da održe svoju moć kroz izvlačenje rente ili danka i davanje mita. Ovo nije liberalna saradnja, već je mnogo bliža vrsti saradnje koja se praktikuje u oligarhijskim ili mafijaškim sistemima i reketima za zaštitu. Vodeće klike se angažuju sa lokalnim klikama u procesu raspodele, u kojem koriste pretnje, obećanja o pristupu unutrašnjem krugu ili priznanje statusa kako bi održale svoje hijerarhijske pozicije.[25] Iako su taktike dominacije često najvidljivije (na primer, pretnje upotrebom sile), mnoge svakodnevne interakcije se rešavaju kroz procese razmene. Za razliku od LIO-a, zaštita i saradnja postaju privatna dobra koja se dele da bi se podstakla poslušnost.

Ovi odnosi razmene koriste položaju klike, pa čak mogu ići na štetu opšteg blagostanja države. Evropske dinastije su bile poznate po međunarodnim sporazumima koji su učvršćivali njihovu moć, što je često ostavljalo njihove domaće podanike u još gorem položaju. Cilj izvlačenja rente nije samo samobogaćenje; ono gomila bogatstvo i sa domaćih i sa međunarodnih periferija kako bi ovekovečilo i proširilo političku dominaciju klike. Takve strategije dominacije mogu se pokazati otpornim jer rojalističke klike narušavaju kolektivni otpor kroz sporedna plaćanja i koriste senku nasilja da bi stvorile snažne podsticaje za poslušnost. Ono što se čini

kao proizvoljni zahtevi i pretnje prisilom može se shvatiti kao „regulisane injekcije nepoverenja“[26] što povećava potražnju za zaštitom.

U prvim nedeljama nove administracije, predsednik Tramp je radikalno preokrenuo globalni trgovinski režim na načine koji ne samo da prkose Linkovima o globalnoj invaziji, već i imaju vrlo malo smisla kao sredstvo za povećanje moći suverene države. Iako bi perspektiva politike velikih sila mogla pripisati carine konkurenciji između SAD i Kine, Sjedinjene Države su na kraju povukle mnoge od tih carina i nastavile da vrše pritisak na Evropu i Indiju, a navodni prijatelji poput Kanade i Meksika su stalno ugroženi novim oblicima ekonomske prisile. Zbog prirode globalnih lanaca snabdevanja, pogođene su i američke kompanije, što je kao rezultat toga potkopalo moć SAD.

Iz neorojalističke perspektive, trgovinski rat je strategija traženja rente, režim zasnovan na proizvoljnim odlukama, usmeren na izvlačenje maksimalnog bogatstva za kliku. Kako su objasnili predsednikovi savetnici, ključni cilj carinske politike bio je da se započne devedeset pregovora za devedeset dana gde tačka povratka neuspelog ishoda nisu politike najpovlašćenije nacije ili sporazumi o slobodnoj trgovini. Umetnost dogovora nije u stvaranju kooperativne ravnoteže, već u poluzi, gde strane moraju da ponude ustupke kako bi izbegle veće carinske stope. Sjedinjene Države i globalne firme stavljene su u poziciju da plaćaju desetinu u zamenu za izuzeća od carinske politike. Nvidia je, na primer, pristala da da 15 procenata svojih prihoda vladi SAD u zamenu za povećan pristup tržištu u Kini. Takvi aranžmani produbljuju zavisnost ključnih segmenata kapitala od rojalističke klike. Ili, kako objašnjava Vašington post , „generalni direktori mogu da poljube predsednikov prsten nudeći mu nešto što želi, a zauzvrat budu izuzeti od bilo koje politike koja preti da našteti njihovom poslu. Na ovaj način, kompanije produbljuju svoju zavisnost od vlade i od Trampa lično.“[27]

U prvim nedeljama administracije, međunarodni partneri su takođe ponudili niz počasti kako bi minimizirali carinske pretnje. Kraljevska porodica Katara poklonila je predsedniku „leteću palatu“, koju je predsednik mogao da koristi da zameni stari Er Fors Van.[28] Porodica Tramp je takođe imala koristi od novog trgovinskog okruženja. U Vijetnamu, gde „vijetnamska vlada vidi administraciju gospodina Trampa i Trampovu organizaciju kao jedno“, Trampova organizacija je navodno uspela da zaobiđe konvencionalne zahteve za izdavanje dozvola kako bi započela projekat izgradnje nekretnina vredan 1,5 milijardi dolara.[29] Od početka kampanje za reizbor, neto vrednost Trampa i njegove porodice se udvostručila na preko 5 milijardi dolara.[30] Čak i kada ustupci nisu bili namenjeni konkretno predsedniku ili njegovoj porodici, oni su korišćeni za bogaćenje insajderske klike.[31] Kako zaključuje Njujork tajms , „granica između Trampa predsednika i Trampa tajkuna sada se od strane diplomata, trgovinskih zvaničnika i korporacija širom sveta smatra toliko očigledno

zamagljenom da se vlade osećaju primoranijim nego ikad da favorizuju sve što je povezano sa Trampom“.[32]

Od pravila do izuzetaka: Legitimacija patrimonijalnog poretka

Vestfalski, liberalni i neorojalistički poretci počivaju na različitim oblicima legitimacije. U vestfalskim porecima, legitimacija se vrti oko obezbeđivanja javnih dobara, posebno bezbednosti, političkoj zajednici.[33] LIO ovim javnim dobrima dodaje obećanje kolektivnog bogatstva, prosperiteta i individualne slobode.[34]

Neorojalisti takođe upućuju slične apele – suveren, na kraju krajeva, mora da brine o svojim podanicima. Ali obezbeđivanje javnih dobara nije ono što opravdava dominaciju. Umesto toga, nalazimo legitimaciju kroz izuzetak: priče koje objašnjavaju zašto su neki akteri jedinstveno obdareni pravom da vrše suverenu moć. Istorijski gledano, narativi o izuzetku su se vrtili oko božanskog prava, ideje da suverena moć počiva na nekom transcendentnom entitetu. U dinastičkoj Evropi, izuzetak je bio u krvi, bukvalno: božanstvo je kružilo, ne samo unutar pojedinaca, već i kroz samu mrežu srodstva.[35] Carevi carske Kine pozivali su se na „Nebeski mandat“, a mogulski car je tvrdio da mu je autoritet božanski dat. U skorije vreme, Putin je tvrdio da sprovodi „Božju volju“ u ruskoj invaziji na Ukrajinu, a Modi sugeriše da ga je Bog „poslao sa određenom svrhom“.[36]

Neorojalizam takođe smatra da mala klika ima pravo da vlada jer su pojedinci – posebno suvereni vođa – obdareni jedinstvenim kvalitetima koji im daju pravo na to. Iako deo Trampove legitimacije na prvi pogled deluje nacionalistički, njegova retorika se ne uklapa u ovaj vestfalski diskurs. Njegovi opisi njegovog prava na vladavinu fokusiraju se na njegove individualne, a ne nacionalne, snage i njegovu ličnu sposobnost da vlada, a ne na njegovo pravo da vlada kao predstavnik naroda.[37] Trampovom neorojalističkom poretku nedostaje konsenzus o pokretačima izuzetnosti. U nekim delovima koalicije MAGA vidimo eksplicitni jezik božanskog prava. U svom inauguracionom govoru, Tramp je izjavio da je neuspeli pokušaj atentata na njega dokazao da ga je „Bog spasao da bi Ameriku ponovo učinio velikom“. Nekoliko meseci kasnije, u maju, ministar odbrane je organizovao hrišćansku molitvenu službu u Pentagonu, na kojoj Njujork tajms izveštava da je „predsednik Tramp hvaljen kao božanski imenovani vođa“.[38] Ove verske tvrdnje prate ideje koje kruže među „tehno-optimistima“, a koje sugerišu da je demokratija uglavnom iscrpela svoj put i da bi je trebalo zameniti monarsi vođeni biznisom.[39] I

ovde je izuzetnost duboko ukorenjena, sa narativom da se tehnološki lideri, kroz svoje vladanje tehnologijom i kapitalom, približavaju statusu samih bogova.

Bez obzira na razlike, neorojalistička klika deli zajednički cilj legitimacije svog ekstraktivnog poretka kroz tvrdnje o jedinstvenom statusu. Drugi akteri klike, tražeći materijalnu dobit i zaštitu od prisile, učestvuju u takmičenju kako bi uzdigli apsolutističku prirodu legitimiteta suverena, nešto što je Ksavije Markez nazvao „inflacijom laskanja“.[40] Generalni sekretar NATO-a Mark Rute okrenuo se patrijarhalnim okvirima dok je trubio o Trampovoj ulozi u pregovorima sa Iranom: „Tata ponekad mora da koristi jak jezik.“[41] Kada to ne urade, mogu trpeti prilično snažne posledice, kao što je Narendra Modi otkrio kada je odbio da se povinuje Trampovoj tvrdnji da je okončao sukob između Indije i Pakistana i da bi trebalo da bude nominovan za Nobelovu nagradu za mir. Cena nije bio samo sporazum o neslaganju već diplomatska kriza.[42]

Neorojalistički okvir takođe baca svetlo na ono što Tramp želi da delegitimiše . Da bi neorojalistički poredak bio legitimisan, on mora i da potkopa zagovornike rivalskih poredaka i da uzdigne one koji podržavaju neorojalizam. Od prve Trampove administracije, tradicionalni analitičari spoljne politike su zbunjeni predsednikovim animozitetom prema Evropskoj uniji i evropskim saveznicima Sjedinjenih Država. U različitim situacijama, predsednik se obraćao Evropskoj uniji kao „neprijatelju“.[43] i „prevara“, a potpredsednik Vens je nazvao Evropljane „jadnim“.[44] Ciljanje Evropske unije kao nelegitimne deo je šireg napora da se diskredituje Lična institucija u LIO. Kao sinegdoha za poredak, EU simbolizuje kooperativan sistem zasnovan na pravilima, alternativu kojoj se mora dati legitimitet.

Neorojalizam i njegovi kritičari

Ne vidimo neorojalistički poredak kao neizbežan. Prateći rad Hendrika Sprujta i drugih, međunarodni poretci se ne rađaju potpuno spremni, već nastaju kroz konkurentski proces u trenucima istorijske neizvesnosti među rivalskim oblicima političke organizacije.[45] U takvim trenucima, tvrdimo, važno je razumeti postupke ključnih preduzetnika poretka – aktera koji rade na tome da osiguraju da određeni oblici poretka pobede. Velike sile poput Sjedinjenih Država – i njihovi lideri – imaju dobar razlog da se takmiče kako bi osigurale da njihov preferirani poredak pobedi i imaju mnoge od najmoćnijih alata za oblikovanje tranzicija poretka. Što se poredak više poklapa sa Trampovim ambicijama, to je manji otpor na koji će verovatno naići kod kuće i u inostranstvu.

Neorojalistički poredak je daleko od puke Trampove igre, već ima potencijal da mobiliše moćne grupe koje su dugo bile negodne zbog Zakona o invaziji zakona. Putin se često prikazuje kao suvereni nacionalista i vatreni pristalica vestfalskih principa neintervencije. Ne samo da njegovi postupci u Ukrajini sugerišu suprotno, već i njegove veze sa oligarsima usmerene na traženje rente i interesovanje za izvlačenje koristi iz ruskog društva sugerišu neorojalističku sklonost, kao i njegovo insistiranje da je jak vođa iznad zakona. Slična dinamika prožima politiku u Mađarskoj, Turskoj, Indiji i zemljama Persijskog zaliva.[46] Pristalice neorojalizma protežu se dalje od suverenih vladara, sa posebno glasnim zagovornicima u globalnom tehnološkom i finansijskom sektoru. Od Ruperta Merdoka do Pitera Tila i Erika Prinsa, hiperelite igraju strateške igre neograničene nacionalnim granicama ili vestfalskim sistemima političkog poretka.[47] U krajnjoj liniji, trajnost svakog neorojalističkog poretka zavisi od sprege apsolutne vlasti sa dvorjanima koji kontrolišu kapital, informacije i sredstva sile. Ovaj brak preduzetnika poretka sa ogromnim koncentracijama kapitala mogao bi se pokazati značajnim u oblikovanju budućeg poretka. Baš kao što je iscrpna količina istraživanja istraživala stabilnost i granice teritorijalne države, potreban nam je sličan napor da bismo razumeli kako rojalističke klike rastu i propadaju. Neorojalistička logika takođe pomaže u mapiranju mogućih međunarodnih posledica uspona personalističkih režima na domaćem terenu.

Pristalice neorojalista suočavaju se i sa spoljnim i sa unutrašnjim izazovima. Spolja gledano, nisu svi lideri klika podjednako privučeni neorojalističkim poretkom. Kineski lideri se posebno suočavaju sa zagonetkom. Kina se veoma dobro snašla pod Zakonom o ograničenoj institucionalnoj odgovornosti (LIO), i nije iznenađujuće što se Si nastavlja predstavljati kao branilac poretka zasnovanog na pravilima. I dok Si sve više zastupa ideje o individualnoj izuzetnosti i vladavini zasnovanoj na pravilima na domaćem nivou, on je takođe učvrstio svoju moć prokineskom i antikorupcijskom strategijom legitimacije, koja je u suprotnosti sa ekstrakcijom i izuzetnošću koji podržavaju neorojalistički svet. I svi neorojalisti se suočavaju sa pretnjama i od dvorskog udara i od giljotine. Unutar vlada postoje elitne frakcije koje imaju koristi od konkurencije velikih sila pod vestfalskim poretkom. Marginalizovane države i domaće stanovništvo takođe mogu osporiti poredak, a ovaj otpor može se pretvoriti u revoluciju; aristokrate se obično ne snalaze dobro u revolucionarnim vremenima. A pošto se neorojalizam zasniva na skupu apsolutnih suverena, sukcesija (i nedostatak planiranja sukcesije) unutar rojalističkih klika bi po sistem mogla imati dalekosežne posledice. Ako je istorija vodič, to ne znači nužno da će sam poredak propasti zbog kriza sukcesije, već da bi sistem mogao da doživi periodične napade nasilja i sukoba koji proizilaze iz unutrašnjih političkih tranzicija.

Cilj naše intervencije je manje predviđanje konsolidacije neorojalističke budućnosti, a više podsticanje teoretičara međunarodnih odnosa da razviju širi istraživački

program o različitim vrstama međunarodnih poredaka u nastajanju. Neuspeh u skidanju vestfalskih zaklona mogao bi imati dalekosežne političke posledice, jer se neopatrimonijalne strategije pogrešno karakterišu kao transakciona politika velikih sila, regulisani sistemi poreza se odbacuju kao pojedinačni činovi korupcije, ili se uzdizanje nekih klika (Putin ili dinastija Saud) i odbacivanje drugih (EU i Kanada) odbacuje kao osobenost Trampove ličnosti, a ne kao nova karakteristika samog poretka. Čak i ako neorojalistički poredak ne pobedi u takmičenju da zameni međunarodni poredak u nastajanju, interesi i logika rojalističkih klika odjekivaće kroz poredak u nastajanju.

Teoretski, razvoj šireg istraživačkog programa zahteva priznanje da su države relativno skoriji politički oblik, da interesi možda nisu nacionalni već parohijalni, da hijerarhija može biti sveprisutna kao anarhija i da legitimitet može počivati u vizijama koje su potencijalno transcendentalnije od tehnokratskih liberalnih pravila. To zahteva spremnost da se geografski dosegne dalje od evropskog sistema i dalje u prošlost posle 1815. ili čak 1648. godine. To može zahtevati spremnost da se zamisli raznovrsniji spektar budućih poredaka, ili možda čak i izazovnije, spremnost da se prihvati ono što je pred nama. Jer, kao što je saopštenje za štampu Bele kuće, praćeno slikom Trampa koji nosi krunu, izjavilo: „Živeo kralj.“[48]

FUSNOTE

1 .SEE, FOR EXAMPLE, MEARSHEIMER 2019; LARSON 2021.

2 "Trump Suggests No Laws Are Broken if He's 'Saving His Country,'" *New York Times*, 15 February 2025. <https://www.nytimes.com/2025/02/15/us/politics/trump-saves-country-quote.html>.
3 Brenes and Jackson 2025.
4 Krasner 1995; Osiander 2001.
5 Ikenberry 2011.
6 Zarakol 2022.
7 Finnemore and Sikkink 1998; Gunitsky 2017.
8 Weber 1920; Hanson and Kopstein 2024; Hale 2014; Paris 2020.
9 See, for example, Nexon 2009; Tilly 2015; Spruyt 1996; Grzymała-Busse 2023; Zarakol 2022.
10 This is an ideal typical exercise to distill the core logics that underpin international orders, not an empirical snapshot of that order.
11 See Nexon 2009; Duindam 2020; Geevers and Gustafsson 2023.
12 We borrow the word *clique* from network literature, which denotes groups of tightly connected actors within a social system. See Burt 1980.
13 Padgett and Ansell 1993.
14 Duindam 2019; Kalyanpur 2023; Paris 2020.
15 "Flatter or Confront? How World Leaders Are Dealing with Trump," *Financial Times*, 16 May 2025. <https://www.ft.com/content/c7a267a8-a66c-4fe3-aca8-e22422edc034>.
16 Pouliot 2016.
17 "'Flying Blind': Trump Strips Government of Expertise at a High-Stakes Moment," <https://www.nytimes.com/2025/08/21/us/politics/trump-government-expertise.html>.
18 Lake, Martin, Risse 2021.
19 Such principles often diverged in practice. See Lake 2011; Búzás 2021.
20 Nexon 2009.
21 Berg and Kursani 2023.**22** "Denmark Summons US Envoy over Claims of Interference in Greenland," Associated Press, 27 August 2025. <https://apnews.com/article/denmark-greenland-us-trump-6c9544314792cf1e287e21af06111c1e>.
23 Vipal Monga and Max Colchester, "King Charles Defends Canada's Sovereignty From Trump," *The Wall Street Journal*, 27 May 2025. <https://www.wsj.com/world/americas/king-charles-canada-sovereignty-trump-ccd4a4bf?reflink=desktopwebshare_permalink>.
24 Brewer 1990; Mann 1986, Vol. 1.
25 Farrell and Newman 2019.
26 Gambetta 2000; Farrell 2009.
27 *The Washington Post*, 11 August 2025. <https://www-washingtonpost-com.proxy.library.georgetown.edu/opinions/2025/08/11/trump-nvidia-amd-chips-china/ons/2025/08/11/trump-nvidia-amd-chips-china/>.

28 Damien Cave, "Why Vietnam Ignored Its Own Laws to Fast-Track a Trump Family Golf Complex," *New York Times*, 25 May 2025. <https://www.nytimes.com/2025/05/25/us/politics/trump-money-plane-crypto.html?smid=nytcore-ios-share&referringSource=articleShare>.
29 *New York Times*, 25 May 2025. <https://www.nytimes.com/2025/05/25/world/asia/trump-vietnam-golf-project.html?smid=nytcore-ios-share&referringSource=articleShare>.
30 "The Trump Family's Money-Making Machine," Bloomberg, 25 May 2025. <https://www.bloomberg.com/features/2025-trump-family-presidency-wealth/?embedded-checkout=true>.
31 Robert Faturechi, "Politically Connected Firms Benefit From Trump Tariff Exemptions Amid Secrecy, Confusion," ProPublica, 22 April 2025. <https://www.propublica.org/article/trump-tariffs-exemptions-pet-lobbyists-asbestos-confusion-secrecy>.
32 Cave, "Why Vietnam Ignored Its Own Laws."
33 Buzan 2016; Walker 1990.
34 Goddard et al. 2024.
35 Duindam 2020; Sarti 2023.
36 Amrit Dhillon, "India Elections: PM Narendra Modi Claims He Has Been Chosen by God," *The Guardian*, 27 May 2024. <https://www.theguardian.com/world/article/2024/may/27/india-elections-pm-narendra-modi-claims-he-has-been-chosen-by-god>.
37 See, for example, "The Inaugural Address," 20 January 2025 <https://www.whitehouse.gov/remarks/2025/01/the-inaugural-address/>; and Seung Min Kim and Ali Swenson, "Trump's Speech to West Point Graduates Mixes Praise, Politics and Grievances," AP, 24 May 2025 <https://apnews.com/article/trump-commencement-army-west-point-graduates-ecbc20a0ce46350618dabae573e40556>.
38 John Ismay, "Pete Hegseth Leads Christian Prayer Service in the Pentagon," *New York Times*, 21 May 2025. <https://www.nytimes.com/2025/05/21/us/politics/pete-hegseth-prayer-pentagon.html>.
39 James Pogue, "Inside the New Right, Where Peter Thiel Is Placing His Biggest Bets," *Vanity Fair*, April 2022. <https://www.vanityfair.com/news/2022/04/inside-the-new-right-where-peter-thiel-is-placing-his-biggest-bets?**40** Marquez 2000.
41 "White House Video Embraces Trump as 'Daddy' after NATO Chief's Remark," Reuters, 26 June 2025. <https://www.reuters.com/business/media-telecom/white-house-video-embraces-trump-daddy-after-nato-chiefs-remark-2025-06-26/>.
42 Mujib Mashal, Tyler Pager and Anupreeta Das, "The Nobel Prize and a Testy Phone Call: How the Trump-Modi Relationship Unraveled," *New York Times*, 30 August 2025. <https://www.nytimes.com/2025/08/30/us/politics/trump-modi-india.html>.
43 Thomas Colson, "Trump Says the European Union Was 'Formed in Order to Take Advantage of the United States,'" Business Insider, 15 July 2020. <https://www.businessinsider.com/donald-trump-says-european-union-formed-take-advantage-united-states-2020-7>.
44 Lau 2025.**45** Spruyt 1996.
46 Hale 2014.
47 Farrell and Newman 2016.
48 Benjamin Oreskes, "'Long Live the King': Trump Likens Himself to Royalty on Truth Social," *New York Times*, 19 February 2025. <https://www.nytimes.com/2025/02/19/us/politics/trump-king-image.html>.

REFERENCE

Brenes, Michael, and Jackson, Van. 2025. Trump and the New Age of Nationalism, *Foreign Affairs*. <https://www.foreignaffairs.com/united-states/trump-and-new-age-nationalism>..>Google Scholar
Brewer, John. 1990. The Sinews of Power: War, Money and the English State, 1688–1783. Harvard University Press.Google Scholar
Burt, Ronald S. 1980. Models of Network Structure. Annual Review of Sociology, Annual Reviews (6):79–141.CrossRefGoogle Scholar
Buzan, Barry. 2016. People, States and Fear: An Agenda for International Security Studies in the Post–Cold War Era. ECPR Press.Google Scholar
Búzás, Zoltán I. 2021. Racism and Antiracism in the Liberal International Order. International Organization 75 (2):440–63.CrossRefGoogle Scholar
Duindam, Jeroen. 2019. Crossing Boundaries: Diplomacy and the Global Dimension, 1700–1850. The International History Review 41 (5):1092–99.CrossRefGoogle Scholar
Duindam, Jeroen. 2020. *Dynasty: A Very Short Introduction* . *Very Short Introductions* . Oxford University Press.Google Scholar
Farrell, H., 2009. The Political Economy of Trust: Institutions, Interests, and Inter-Firm Cooperation in Italy and Germany. Cambridge University Press.CrossRefGoogle Scholar
Farrell, H., and Newman, A.. 2016. The New Interdependence Approach: Theoretical Development and Empirical Demonstration. Review of International Political Economy 23(5):713–36.CrossRefGoogle Scholar
Farrell, H., and Newman, A.L.. 2019. Weaponized Interdependence: How Global Economic Networks Shape State Coercion. International Security 44 (1):42–79.**CrossRefGoogle Scholar**
Finnemore, Martha, and Sikkink, Kathryn. 1998. International Norm Dynamics and Political Change. International Organization 52 (4):887–917.**CrossRefGoogle Scholar**
Gambetta, Diego. 2000. Mafia: The Price of Distrust. In Trust: Making and Breaking Cooperative Relations, electronic ed. edited by Gambetta, Diego, chap. 10, 158–75. University of Oxford.**Google Scholar**
Geevers, L. , and Gustafsson, H., eds. 2023. Dynasties and State Formation in Early Modern Europe. Amsterdam University Press. <http://www.jstor.org/stable/jj.1640541>.**Google Scholar**

Goddard, Stacie E., Krebs, Ronald R., Kreuder-Sonnen, Christian, and Rittberger, Berthold. 2024. Contestation in a World of Liberal Orders. Global Studies Quarterly 4 (2):1–12.Google Scholar
Grzymała-Busse, Anna M. 2023. Sacred Foundations: The Religious and Medieval Roots of the European State. Princeton University Press.Google Scholar
Gunitsky, Seva. 2017. Aftershocks: Great Powers and Domestic Reforms in the Twentieth Century. Vol. 154. Princeton University Press.Google Scholar
Hale, Henry E. 2014. *Patronal Politics: Eurasian Regime Dynamics in Comparative Perspective* . *Problems of International Politics* . Cambridge University Press.Google Scholar
Hanson, Stephen E., and Kopstein, Jeffrey S. 2024. The Assault on the State: How the Global Attack on Modern Government Endangers Our Future. Polity.Google Scholar
Ikenberry, G. John. 2011. Liberal Leviathan: The Origins, Crisis, and Transformation of the American World Order. Princeton University Press.CrossRefGoogle Scholar
Kalyanpur, Nikhil. 2023. An Illiberal Economic Order: Commitment Mechanisms Become Tools of Authoritarian Coercion. Review of International Political Economy 30 (4):1238–54.CrossRefGoogle Scholar|
Krasner, Stephen D. 1995. Compromising Westphalia. International Security 20 (3):115–51.CrossRefGoogle Scholar
Larson, Deborah Welch. 2021. Policy or Pique? Trump and the Turn to Great Power Competition. Political Science Quarterly 136 (1):47–80.CrossRefGoogle Scholar
Lake, David A., Martin, Lisa L., and Risse, Thomas. 2021. Challenges to the Liberal Order: Reflections on International Organization. International Organization 75 (2):225–57.CrossRefGoogle Scholar
Lake, David A. 2011. Hierarchy in International Relations. Cornell University Press.Google Scholar
Lau, Stuart. 2025. JD Vance Lays Bare Europe Scepticism Ahead of Greenland Trip. The Interpreter. Lowy Institute.Google Scholar
Mann, Michael. 1986. *The Sources of Social Power* . Vol. 1, A History of Power from the Be
Marquez, Xavier, 2020. The Mechanisms of Cult Production: An Overview. In Ruler Personality Cults from Empires to Nation-States and Beyond: Symbolic Patterns and Interactional Dynamics, edited by Postoutenko, Kirill and Stephanov, Darin, 21–45. Routledge.CrossRefGoogle Scholar
Mearsheimer, John J. 2019. Bound to Fail: The Rise and Fall of the Liberal International Order. International Security 43 (4):7–50.CrossRefGoogle Scholar
Nexon, Daniel H. 2009. The Struggle for Power in Early Modern Europe: Religious Conflict, Dynastic Empires, and International Change. Princeton University Press.CrossRefGoogle Scholar
Osiander, Andreas. 2001. Sovereignty, International Relations, and the Westphalian Myth. International Organization 55 (2):251–87.CrossRefGoogle Scholar

Padgett, J.F., and Ansell, C.K.. 1993. Robust Action and the Rise of the Medici, 1400–1434. American Journal of Sociology 98 (6):1259–319.CrossRefGoogle Scholar
Paris, Roland. 2020. The Right to Dominate: How Old Ideas About Sovereignty Pose New Challenges for World Order. International Organization 74 (3):453–89.CrossRefGoogle Scholar
Pouliot, V. 2016. International Pecking Orders: The Politics and Practice of Multilateral Diplomacy. Cambridge University Press.CrossRefGoogle Scholar
Sarti, Cathleen. 2023. Divine Right of Dynasty: Deposing the God-Given Monarch in Protestant Europe. In Dynasties and State Formation in Early Modern Europe, edited by Geevers, Liesbeth and Gustafsson, Harald, 25–44. Amsterdam University Press.Google Scholar
Spruyt, Hendrik. 1996. The Sovereign State and Its Competitors: An Analysis of Systems Change. Princeton University Press.Google Scholar
Tilly, Charles. 2015. Coercion, Capital and European States, AD 990–1992. Wiley-Blackwell.Google Scholar
Walker, R.B.J. 1990. Security, Sovereignty, and the Challenge of World Politics. Alternatives: Global, Local, Political 15 (1):3–27.CrossRefGoogle Scholar
Weber, Max. 1920. Economy and Society: An Outline of Interpretive Sociology. Edited by Guenther Roth and Claus Wittich. University of California Press.Google Scholar
Zarakol, Ayşe. 2022. Before the West: The Rise and Fall of Eastern World Orders. Cambridge University Press.CrossRefGoogle Scholar

FORUM ZA BEZBEDNOST I DEMOKRATIJU
EDICIJA VIDICI I PUTOKAZI
Broj 1, februar 2026.
Godina sedamnaesta, 21. broj u nizu
Za izdavača
Milan Jovanović
Beograd, Srbija 2025.
e-mail: fbd@fbd.org.rs
www.fbd.org.rs

Naslov orignala

Stacie A. Goddard and Abraham Newman

Further Back to the Future: Neo-Royalism, the Trump Administration, and the Emerging International System
Published online by Cambridge University Press: 20 November 2025

Kratak esej — Future IR

Dodatne informacije
Međunarodna organizacija , tom 79 , broj S1 , decembar 2025 , str. S12-S25
DOI: https://doi.org/10.1017/S0020818325101057
Creative Commons Kreativna komon licenca - CCKreativna komon licenca – BY
Ovo je članak otvorenog pristupa, distribuiran pod uslovima licence Creative Commons Attribution (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/), koja dozvoljava neograničenu ponovnu upotrebu, distribuciju i reprodukciju u bilo kom medijumu, pod uslovom da je originalni rad pravilno citiran.

Stacie E. Goddard
je politikološkinja i profesorka političkih nauka na Wellesley Collegeu.
Poznata je po svojim istraživanjima međunarodnog poretka, velike strategije i globalne politike moći.
Prethodno je bila bila direktorica Instituta Madeleine Korbel Albright za globalne poslove i nerezidentna je članica Quincy Instituta.
Diplomu iz političkih nauka stekla je na Univerzitetu u Chicagu1996.
a doktorat na Univerzitetu Columbia 2003. godine s tezom
"Neobična osnova: stvaranje nedjeljivih pitanja".

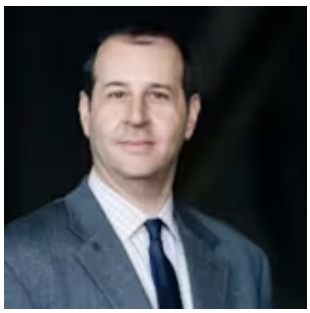

Abraham L. Newman
je američki politikolog i profesor na Odseku za spoljnu politiku_
na Univerzitetu Georgetown .
Njegovo istraživanje fokusira se na načine na koje su ekonomska međuzavisnost i globalizacija transformisale međunarodnu politiku.
Njegove tekstove objavljuju Foreign Affairs, The New York Times, Financial Times .
Diplomirao je međunarodne odnose na Univerzitetu Stanford 1996. a doktorirao političke nauke na Univerzitetu Kalifornija, Berkeley 2005. godine.
Newmanovo istraživanje obuhva i teme poput digitalne tehnologije
i privatnosti podataka, kao i globalnih finansija.